

Uzasadnienie do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia roku
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*). Plan sporządza się w celu utrzymania i przywrócenia do właściwego stanu ochrony siedlisk oraz gatunków zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic, sporządzony w układzie współrzędnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych, i mapę obszaru,
- 2) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru,
- 3) cele działań ochronnych,
- 4) określenie działań ochronnych,
- 5) wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru,
- 6) ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz określenie terminu jego sporządzenia.

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 rozpoczęły się w 2012 r. w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V.

Obszar Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 o powierzchni 586,3 ha został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej nr 2008/218/WE z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (numer aktu normatywnego C(2008) 271).

Obszar leży na terenie gmin Bobowa i Korzenna w powiecie nowosądeckim, oraz gmin Ciężkowice i Zakliczyn w powiecie tarnowskim, w województwie małopolskim. Przedmiotami ochrony w obszarze są: jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (kod 8310),

kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*, kod 9110), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*, kod 9130), nietoperze: podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*, kod 1303) i nocek duży (*Myotis myotis*, kod 1324) oraz płazy: kumak górski (*Bombina variegata*, kod 1193) i traszka karpacka (*Triturus Montandowi*, kod 2001).

W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 oraz określono ich stan zachowania.

Zagrożeniami istniejącymi dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 są:

- dla jaskiń nieudostępnionych do zwiedzania (kod 8310):
 - niekontrolowana penetracja obiektu w okresie zimowym, zmiana warunków temperaturowo – wilgotnościowych, niszczenie fizyczne skał,
 - palenie ognisk w sąsiedztwie otworów,
 - zniszczenie krat zamykających wejścia do jaskini;
- dla kwaśnych buczyn (*Luzulo-Fagenion* kod 9110) i żyznych buczyn (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*, kod 9130):
 - usuwanie martwych i umierających drzew,
 - niszczenie gatunków roślin wskaźnikowych dla siedliska oraz gatunków rzadkich i chronionych poprzez penetrację terenu;
- dla podkowca małego (*Rhinolophus hipposideros*, kod 1303):
 - niekontrolowana penetracja jaskini w okresie zimowym, płoszenie nietoperzy,
 - ograniczenie drożności otworów jaskini lub ich całkowite zasłonięcie,
 - palenie ognisk w sąsiedztwie otworów,
 - zniszczenie kraty zamykającej wejście do jaskini,
 - ruchliwa droga w pobliżu Kościoła w Paleśnicy, którą nietoperze muszą pokonywać lecąc na żerowiska;
- dla nocka dużego (*Myotis myotis*, kod 1324):
 - niekontrolowana penetracja jaskini w okresie zimowym, płoszenie nietoperzy,
 - ograniczenie drożności otworów jaskini lub ich całkowite zasłonięcie,
 - palenie ognisk w sąsiedztwie otworów,
 - zniszczenie kraty zamykającej wejście do jaskini.

W planie zadań ochronnych określono również potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony.

Przyjęte działania ochronne dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 mają na celu:

- dla jaskiń nieudostępnionych do zwiedzania (kod 8310):
 - uzupełnienie danych o siedlisku pozwalających określić stan ochrony;
- dla kwaśnych buczyn (*Luzulo-Fagenion*, kod 9110):
 - poprawę parametru struktura i funkcje w zakresie wskaźników:
 - ✓ gatunki dominujące w poszczególnych warstwach,
 - ✓ gatunki obce ekologicznie w drzewostanie,
 - ✓ martwe drewno (łącznie zasoby);

- dla żyznych buczyn (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*, kod 9130):
 - poprawę parametru struktura i funkcje w zakresie wskaźników:
 - ✓ martwe drewno (łącznie zasoby),
 - ✓ martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości,
 - ✓ naturalne odnowienie;
- dla podkowca małego (*Rhinolophus hipposideros*, kod 1303) i nocka dużego (*Myotis myotis*, kod 1324):
 - zabezpieczenie i utrzymanie zabezpieczenia kolonii letnich i zimowiska w granicach obszaru przed degradacją i niekontrolowaną penetracją ludzką,
 - osiągnięcie właściwego stanu ochrony na wszystkich zinwentaryzowanych stanowiskach,
 - utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz bazy żerowiskowej.
- dla kumaka górskiego (*Bombina variegata*, kod 1193) oraz traszki karpackiej (*Triturus montandoni*, kod 2001) określenie liczebności populacji płazów i stanu ich ochrony.

Ustalone działania w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony mają na celu: poznanie dynamiki liczebności gatunków nietoperzy w koloniach, ocenę stanu i zmian zachodzących w siedliskach nietoperzy oraz ocenę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków płazów. Monitoring będzie realizowany zgodnie z wytycznymi do Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmiany w istniejących dokumentach planistycznych:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Korzenna (Uchwała Nr III/20/20002 Rady Gminy Korzenna z dnia 30.12.2002 r.);
- Uchwała Nr XXXI/192/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą "Plan nr 13 - Bukowiec/Jasienna" (tekst jednolity po zmianie planu Uchwałą Nr XII/112/2011 Rady Gminy Korzenna z dnia 12.12.2011 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna Plan nr 13 - Bukowiec/Jasienna (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z 2012 r. poz. 305));
- Uchwała Nr XIV/101/99 Rady Gminy Bobowa z dnia 26.12.1999 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobowa;
- Uchwała Nr IV/25/03 Rady Gminy Bobowa z dnia 27.01.2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobowa wsie: Bobowa, Brzana, Jankowa, Sędziszowa, Siedliska, Stróżna i Wilczyska (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z 2003 r. Nr 53, poz. 742 ze zm.);
- Uchwała Nr VIII/53/07 Rady Gminy Bobowa z dnia 18.06. 2007 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobowa dla działki Nr 1275/2 w Bobowej (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z 2007 r. Nr 546, poz. 3586);

- Uchwała NR VIII/ 56 /03 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 27.06.2003 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ciężkowice;
- Uchwała Nr XXII/216/2012 Rady Miejskiej w Zakliczynie z dnia 26.11. 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zakliczyn.

Wskazania do zmian w ww. dokumentach planistycznych dotyczą wprowadzenia lub korekty ogólnych informacji o obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH 120020 i jego przedmiotach ochrony oraz o wynikających z tego ogólnych zaleceniach. Ponadto sformułowano wskazania do zmiany w zakresie zapisów dotyczących obiektów budowlanych, w których zlokalizowane są kolonie rozrodcze nietoperzy, tak by zminimalizować zidentyfikowane zagrożenia.

Podczas prac nad projektem przeanalizowano potrzebę sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 i stwierdzono brak konieczności jego wykonania. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa. W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych jego opracowaniem tj. m.in.: podmioty związane z ochroną obszaru oraz z jego gospodarczym wykorzystaniem, lokalne samorządy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy budynków z koloniami nietoperzy. Proces komunikacji ze społeczeństwem odbywał się kilkietapowo. Pierwsze spotkanie informacyjne, którego celem było przedstawienie interesariuszom informacji dotyczących rozpoczęcia prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, oraz stworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 24.09.2012 r. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie o przystąpieniu do opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 (znak pisma: OP-II.082.1.145.2012.MMi z dnia 21.11.2012 r.) zostało podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na stronie internetowej oraz tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 21.11.2012 r. do 29.03.2013 r. Obwieszczenie to zostało wysłane do Urzędu Miejskiego w Bobowej (wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach 22.11.-14.12.2012 r.), Urzędu Gminy Korzenna (wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach 26.11.-11.12.2012 r.), Urzędu Gminy Ciężkowice (wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach 28.11.-19.12.2012 r.) oraz Urzędu Miejskiego w Zakliczynie (wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach 26.11.-11.12.2012 r.) oraz zostało podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w prasie o zasięgu regionalnym: Gazecie Wyborczej – dodatku Komunikaty Kraków w dn. 27.11.2012 r.

W dniu 27.06.2013 r. zorganizowano drugie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy oraz innych zainteresowanych podmiotów w celu przedstawienia informacji o wynikach postępu prac oraz przeprowadzenia dyskusji nad zaproponowanymi zapisami w projekcie planu zadań ochronnych. Omówione zostały główne elementy szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020.

W dniu 17.09.2013 r. zorganizowano trzecie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy oraz innych zainteresowanych podmiotów. Celem spotkania było przedstawienie interesariuszom informacji dotyczących przeprowadzonych analiz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin: Bobowa, Ciężkowice, Korzenna, Zakliczyn pod kątem propozycji ich zmian w odniesieniu do obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020.

W celu przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 13.11.2013 r. ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektów zarządzeń 2 planów zadań ochronnych, w tym projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w terminie 13.11.-17.12.2013 r. oraz tablicach ogłoszeń właściwych samorządów: Urzędu Miejskiego w Bobowej w dniach 14.11.-06.12.2013 r., Urzędu Gminy Korzenna w dniach 15.11.-06.12.2013 r., Urzędu Gminy Ciężkowice w dniach 15.11.-09.12.2013 r. oraz Urzędu Miejskiego w Zakliczynie w dniach 15.11.-09.12.2013 r. Obwieszczenie zostało opublikowane również poprzez umieszczenie w prasie o zasięgu regionalnym – Polskiej Gazecie Krakowskiej – w dn. 13.11.2013 r. Projekt zarządzenia i planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej oraz były dostępne w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W tym czasie zgłoszono następujące uwagi:

- 03.12.2013 r. wpłynął wniosek Małopolskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotyczący: sprostowania w dokumentacji planu zadań ochronnych danych teleadresowych Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Nowym Sączu oraz doprecyzowania zapisów dotyczących nasadzeń i utrzymania zadrzewień w na trasach przelotów nietoperzy w odniesieniu do terenów rolnych i sadów. Uwagi zostały uwzględnione.
- 03.12.2013 r. wpłynęły uwagi do projektu zarządzenia z Departamentu Obszarów Natura 2000 Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczące przedmiotów ochrony: kumaka górskiego (*Bombina variegata*, kod 1193) i traszki karpackiej (*Triturus Montandowi*, kod

2001) oraz korekty zapisów dotyczących zagrożeń w projekcie zarządzenia. Uwagi zostały uwzględnione za wyjątkiem uwagi dotyczącej możliwości równoczesnego występowania potencjalnego i istniejącego zagrożenia polegającego na zniszczeniu krat zabezpieczających wejścia do jaskini Diabla Dziura, w której znajduje się kolonia zimowa nietoperzy. Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż jedna z dwóch krat jest obecnie zniszczona (zagrożenie istniejące) ale istnieje prawdopodobieństwo zniszczenia drugiej kraty (zagrożenie potencjalne). Dlatego zagrożenie zniszczenia krat jest równocześnie zagrożeniem potencjalnym i istniejącym.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 2 kwietnia 2014 r.